

רקח מרקחת
פרשת שלח תשע"ג

The מרגלים came back and reported הארץ אשר עברנו בה לתור אתה ארץ אכלת ישביה הוא. The גמרא in סוטה (לה.) says (it's brought by רש"י in condensed form) אמר הקב"ה אני חשבתיה לטובה והם חשבו לרעה (wherever the מרגלים went important people of the כנענים died, so that they should be busy in mourning and not take note of the מרגלים.)

In 1942, when the Mir Yeshiva was in Shanghai, ר' יחזקאל לעווינשטיין discussed this topic in a shmuess (ממזרח שמש, ערב שבת שלח). He said that every part of the story of the מרגלים recounted in the תורה, is for us to learn and gain from. This is true also in regards to the other stories in the מדבר, particularly the 10 נסיונות that ה' בני ישראל tested. ר' חזקל continues: והכתוב אומר: "וינסו אותי זה עשר פעמים", ו"עשר" הוא בדיוק נמרץ לא פחות ולא יותר, כי באלו העשר נסיונות כלול כבר כל מה שיפול בלב כל אחד עד סוף הדורות, ועל כל הספקות והשאלות והנסיונות של כל אחד נכלל באלו העשרה, ובהם ימצא כל מצב והנהגה שבכל דור ודור, כשרק ישים לב לעיין בהם."

All the challenges that a person faces in his life mirror the ten נסיונות of כלל ישראל in the מדבר. Thus, the לימודים from these פרשיות span our entire lives.

In the הפטרה we read about the other מרגלים, those sent later by יהושע. Word of their presence spread immediately and the king's men were sent to hunt them down. They were forced to hide until the danger passed.

By contrast, the מרגלים of our פרשה were a much larger group and yet were allowed to spy for 40 days undetected. This was made possible by the 'מכת בכורות' that ה' performed on the כנענים. But the מרגלים failing to recognize the יד ה', used this occurrence as a basis for their negative report.

[We can speculate that as this shmuess was delivered in 1942, perhaps ר' חזקל was alluding to the myriad instances of השגחה פרטית during the war. In regards to the different occurrences that enabled the escape of the Mir, ר' חיים שמואלביץ said that had they been predicted beforehand by a נביא they would be considered גילוי שכינה.]

We can be מוסיף another striking example of this idea. The פסוק says (יג:כה) that the מרגלים's trip took 40 days. רש"י calculates the distance they covered, and concludes that it would normally take much more time: 'אלא שגלוי לפני הקב"ה שיגזור עליהם יום לשנה קצר לפניהם את הדרך'. The מרגלים were going with the intention to deny ה' goodness and speak evil of א"י, yet at the same time ה' was making a נס of קפיצת הדרך in order to lessen their punishment.

May we be חסד ה' מלאה הארץ always to perceive זוכה

א גוט שבת!